

(/)

🏠 (/) > Romaner (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Amerikas lyksalighed

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/gulds mugleren-fra-gilleleje>)

Amerikas lyksalighed

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2960

Del artikel: **f** (<https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/amerikas-lyksalighed>) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/amerikas-lyksalighed)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/amerikas-lyksalighed](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/amerikas-lyksalighed)) **in**

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/amerikas-lyksalighed&title=>)

Martin Petersen

Amerikas lyksalighed

Roman, Byens forlag, 2019. 256 sider. 299 kr.

Af Ester Monrad, cand. mag i historie og dansk

I slutningen af april udkom romanen "Amerikas lyksalighed" på Byens forlag, skrevet af den for mange måske knap så kendte forfatter Martin Petersen. Petersen har dog siden 1998 kunnet leve af at være forfatter til såvel voksen- som ungdomsbøger, så et helt ubeskrevet blad er han derfor ikke. "Amerikas lyksalighed" er altså senest skud på stammen.

Som titlen måske antyder, så handler bogen om den danske udvandring til Amerika for over 100 år siden, mere specifikt om den unge jyske fattigdomsflygtning Birgitte, der rejser over Atlanterhavet for at aflevere drengen Bertel til hans far, som er i færd med at etablere sig derovre.

Petersen siger selv, at inspirationen til bogen kom fra et nutidigt perspektiv, idet immigration og indvandring som bekendt er et højaktuelt emne i disse år, og om den nutidige inspiration til bogen siger han: "(...) og det er tankevækkende, synes jeg, at det for 100 år siden var "os", der måtte rejse ud i verden for måske at finde et liv med tålelige forhold. Derfor fik jeg lyst til at skrive en roman om den danske udvandring til Amerika i 1920'erne."

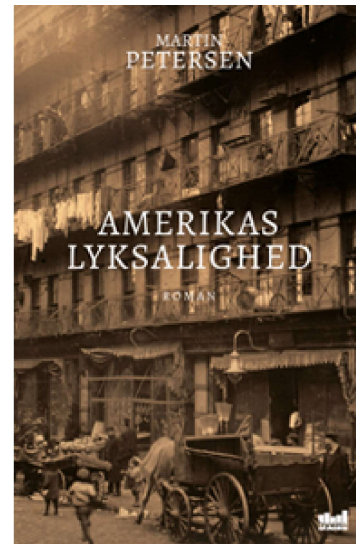
I mødet med Birgitte og hendes rejse over Atlanterhavet i 1919 bliver vi taget med på en rejse, hvor man tydeligt kan fornemme, hvilken forventning der, blandt datidens uerfarne rejsende, har været til turen. Men med på rejsen er også sørgmodigheden over at lægge det gamle land bag sig, tvivlen om, hvorvidt det er det rigtige at gøre, og lige dele forventninger og bekymringer om, hvad der mon venter på den anden side af havet. Bliver det et eventyr? Hvilke af de ting, man har fået fortalt, er mon sande? Og får vi overhovedet lov til at komme ind i landet, når først vi er fremme? Sidstnævnte afføder en fin fortælling om, hvordan man, på trods af en lang og sikkert hård tur over havet alligevel har gemt de bedste klæder i bunden af bagagen, så man kan tage sig godt ud, når man skal igennem det nåleøje, som Ellis Island var på dette tidspunkt:

"Efterhånden som kystlinjen stod højere og skarpere under himlen, blev kufferter og sække åbnet, rent og nystrøget tøj og pæne hatte blev hentet frem i lyset, skosnuder gnedet med spyt og børstet. Farvede tørklæder fik slået støv af i vinden. Mændene blev barberet, og nogle af kvinderne havde lugtevand med. Sæbeskum og spuleslanger. Knapper blev knappet, bæltter blev spændt." (Amerikas lyksalighed s. 31)

Vel ankommet til Amerika kunne man som bekendt blive stoppet og sendt tilbage pga. alt fra politisk overbevisning og sygdom til fattigdom og mangel på arbejdsparathed. Allerede her møder Birgitte og Bertel da også de første udfordringer, og Birgitte må allerede udvise kreativitet og beslutsomhed.

Der hvor bogen gør allerstørst indtryk er i fortællingen om Birgitte og andre immigranternes møde med Amerikas lyksalighed - og mangel på samme. Vel i land i New York med ganske få dollars på lommen møder Birgitte hverdagens barske realiteter, og efterhånden fornemmer man, at titlen nok er dobbelt og både dækker over immigranternes forventning og en ironisk konstatering af den konkrete virkelighed, der møder dem i Guds eget land. Således er Birgitte og Bertel gang på gang afhængige af andres hjælp og nåde, og et par gange bevæger de sig tæt ved kanten. Her er det værd at lægge mærke til Petersens lettilgængeligt og nøgterne skrivestil. Således kan selv den største frygt og sorg og den dagligdags bekymring om, hvor penge og mad skal komme fra hver eneste dag beskrives, så det virkelig mærkes, uden at det store følelsesladede sprog bliver taget i brug, hvilket jeg bestemt mener er en af bogens styrker. Den første jul i New York bærer præg af fattigdom, savn og bekymring, og alligevel kæmper Birgitte for at lave noget, der minder om en jul for Bertel:

"Hun rydder det sidste op, indstiller spjældet så det bare gløder stille i komfuret natten igennem og går med stearinlyset i hånden ind i soveværelset og ser på Bertel. Han har fået et insektbid på halsen, men han klør sig ikke. Hans åndedræt er roligt. Skibet er lagt til kaj ved kanten af madrassen, og nu, hvor alt er roligt og stille, fælder hun en tåre. Den løber bare lige så stille ned over hendes kinder. To bølger

brydes. Fortid og fremtid skyller ind i hende fra hver sit verdenshjørne. Her sidder hun i sit drømmeland, i et lille rum med madrasser på gulvet, med en sulten dreng der skal have mad hver dag (...).” (Amerikas lyksalighed s. 178)

I hverdagslivet i New York taler begivenhederne og Birgittes handlinger og ageren i udfordringerne deres tydelige sprog, så det gør indtryk, og man deler hendes bekymringer, samtidig med, at man imponeres over det gåpåmod og overlevelsesinstinkt, hun tilsyneladende er i besiddelse af. Meget tyder på, at det har været en nødvendighed i rejsen og mødet med en ny verden, hvor myndighederne havde strenge krav, hvor de fleste man mødte var fremmede og dermed også fremmedsprogede, og hvor enhver immigrant er sig selv nærmest, når tingene spidser til. Dog er den nye verden også en smeltedigel af ikke blot sprog men også madoplevelser og traditioner, som forundrer og imponerer.

Et gennemgående tema i bogen er naturligvis, hvorvidt drømmen om at opnå statsborgerskab skal lykkes. Når udfordringerne er størst, er det drømmen såvel som tanken om hvor skamfuldt, det ville være at vende tilbage til fædrelandet med en bristet drøm i bagagen.

Som dansker er der nok at spejle sig i i denne historie, og bogen forekommer velresearchet og troværdig. Jeg vil derfor bestemt opfordre til, at man uden videre lader sig rive med og opleve forventninger, bekymringer, sorger, glæder og en mangfoldig verden som en dansker kunne have oplevet det for et århundrede siden. God læselyst.

[Historie-online.dk, den 4. juni 2019]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/guldsbugleren-fra-gilleleje>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

▶ **6. JULI**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/6-juli>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/oehavsfortaelling>)

▶ **ØHAVSFORTÆLLING**

▶ **CARSTEN JENSEN: DEN FØRSTE STEN**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/carsten-jensen-den-foerste-sten>)